

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit relats adolescents sobre el seu consum i el del seu entorn

Granollers_Acció Municipal en el Consum de Drogues

SobreDrogues.net

Informació, opinió i assessorament sobre drogues
Granollers_Acció Municipal en el Consum de Drogues

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Document elaborat per:

SobreDrogues.net

Granollers_Acció Municipal en el consum de drogues
Servei de Salut Pública i Consum – Ajuntament de Granollers

Telèfon 93.842.66.68 – a/e info@sobredrogues.net

Han participat:

Jordi Bernabeu Farrús

Psicòleg i tècnic del Servei de Salut Pública i Consum

Sandra Anguita Moreno

Llicenciada en Psicologia. Ha realitzat les pràctiques de la carrera al Servei de Salut Pública durant el curs 2010-2011

Daniel Mancera Martínez

Integrador Social. Estudiant d'Educació Social. Ha desenvolupat un Pla d'Ocupació al Servei de Salut Pública durant el 2010

I les 8 persones que pacientment s'han deixat entrevistar

Els agraïm el seu temps i la seva paciència

Podreu descarregar-vos aquest document a:

www.slideshare.net/sobredrogues
www.sobredrogues.net/visionsadolescents

Protocol per a citar aquest text:

Bernabeu, J, Anguita, S, Mancera D. Visions adolescents sobre la marihuana. SobreDrogues.net. www.sobredrogues.net/visionsadolescents. Setembre de 2011.

Aquest text es planteja exposar elements concrets de diferents realitats sobre el consum adolescent de cànnabis, alhora que pretén aportar qüestions per a la reflexió i posterior intervenció. Està permesa, i vivament aconsellada, la reproducció total o parcial d'aquests continguts. L'única condició és que figuri primer el nom dels autors i després el de tots els qui hi hagin introduït comentaris i/o millores. Totes les còpies han de portar aquesta nota de copyleft.

Granollers, setembre de 2011.

SobreDrogues.net

Informació, opinió i assessorament sobre drogues
Granollers_Acció Municipal en el Consum de Drogues

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Descripció tècnica

El Servei de Salut Pública treballa, des de fa anys, en la prevenció dels usos de drogues entre la població general, amb especial èmfasi a la població jove i adolescent. L'any 2007 es posa en marxa l'estratègia municipal Granollers_Acció Municipal en el consum de drogues 2007-2010. I en aquest marc es creen -entre d'altres- dos serveis que permeten un apropament al col·lectiu adolescent consumidor: (1) el Servei Municipal d'Informació i Assessorament sobre Drogues; i el (2) Programa de Mesures Alternatives per a menors sancionats per consum de drogues¹.

A partir de l'experiència d'aquests dos Serveis hem realitzat diferents entrevistes obertes a adolescents i joves amb la finalitat de conèixer la realitat que envolta als adolescents consumidors de cànnabis.

Característiques dels adolescents entrevistats²

S'ha entrevistat individualment, en el nostre servei, a vuit adolescents d'ambdós sexes d'edats compreses entre 15 i 18 anys. S'ha aprofitat els usuaris que assisteixen al programa de mesures alternatives per sancions relacionades amb el consum de drogues. Tot i que som conscients que això pot provocar un biaix en determinades interpretacions, hem valorat que la seva realitat propera al consum i a determinades experiències pot ser-nos de gran utilitat.

	Edat	Sexe	Què està fent?	ESO?
Ado 1	18	Noi	Escola Oficis	No
Ado 2	15	Noia	UEC	En procés
Ado 3	17	Noia	Batxillerat	Sí
Ado 4	16	Noi	CFGM	Sí
Ado 5	17	Noia	PQPI	No
Ado 6	15	Noi	3r ESO	En procés
Ado 7	16	Noi	4t ESO	En procés
Ado 8	17	Noia	Treballa	No

¹Per tenir més informació es poden consultar els enllaços www.sobredrogues.net/alternativa i www.sobredrogues.net/gram

²Tot i que els entrevistats han estat nois i nois utilitzem el genèric masculí per a la seva descripció

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

És un grup clarament inserit en la dinàmica de vida juvenil que fa del temps lliure i el cap de setmana el seu punt d'identitat i referència. Amb consums vinculats, bàsicament, a l'alcohol i cànnabis. Tot i que la majoria no tenen el graduat, i aspiren a inserir-se en el mercat laboral, són conscients de part de les dificultats d'aquest procés d'inserció.

Què s'ha tractat i sobre el que han parlat³

Se'ls ha preguntat sobre les seves pràctiques, impressions, percepcions, etc. Utilitzant l'estructura següent⁴:

- Inici del consum
- Hàbits i maneres
- Context
- Finançament
- Conseqüències del consum
- Efectes
- Percepció de riscos
- Conductes de risc
- Reacció de l'entorn
- Consum de tabac i alcohol
- Altres substàncies
- Propostes
- Valoració dels referents

Aquest text no vol convertir-se en un estudi. Només es planteja exposar elements concrets de diferents realitats sobre el consum adolescent de cànnabis, alhora que pretén aportar qüestions per a la reflexió i posterior intervenció.

³Tot i que els entrevistats han estat nois i nois utilitzem el genèric masculí per a la seva descripció

⁴A l'annex I trobareu el guió complet de l'entrevista tal i com s'ha realitzat als propis joves

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Resum de les entrevistes

A continuació us extraiem un resum de les vuit entrevistes realitzades.

Inici del consum

L'edat d'inici en el consum de cànnabis oscil·la entre els 13 i els 16 anys.

Tots comencen a fumar amb els amics, al carrer i durant el temps lliure.

Existeixen diferències a l'hora d'analitzar la primera experiència: la majoria parla en positiu, i les referències negatives tenen a veure, principalment, amb el gust de la maria ("em picava"). Tot i això, cap d'ells va sentir malestar la primera vegada que va consumir.

Els motius d'aquest primer consum tenen a veure, bàsicament, amb la curiositat. Pocs al·ludeixen a la pressió de grup.

Reconeixen que no tenien prou coneixement de la substància en aquell moment.

Hàbits i maneres

Respecte el què fumen (haixix o marihuana?) la tendència és fumar marihuana barrejada amb tabac. Excepcionalment l'han consumit menjada, i molt eventualment han fumats amb altres estris tipus *catximbos* o *bongs*. Tot i que coneixen aquests instruments i el seu funcionament.

La tendència a fumar marihuana està molt per sobre a la de fumar haixix. No hi ha cap dels entrevistats que només consumeixi haixix exclusivament.

La meitat fumen a diari i l'altra meitat mostra patrons de consum diferents: (1) només quan surt de festa, (2) 3 o 4 porros a la setmana i (3) només els caps de setmana (no cal que estiguin "de festa").

La majoria afirma fumar amb més intensitat durant les vacances. Així com també reconeixen períodes de més intensitat als inicis del consum.

Una gran majoria afirma que ha tingut períodes d'abstinència. I apel·len a dos grans motius: voluntàriament -bàsicament per sentir-se "avorrits" del consum- o per imperatiu -després d'una multa per consum-.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Cap dels entrevistats practica l'auto-cultiu i tots compren a venedors o amics. Tots ells coincideixen en què cada vegada es més fàcil comprar.

El motiu que exposen per seguir fumant és generalment: "perquè els agrada". Tot i no transmetre la idea d'estar "enganxats" sí que reconeixen dificultats per no consumir i manifestar-se abstinents en determinades ocasions.

Context

Els llocs per fumar són variats: des de cases a locals, passant pel carrer, parcs, places, etc...

La majoria de vegades fumen acompanyats (amb els amics). Però afirmen que alguna vegada fumen sols.

Quan fumen sols ho fan abans d'anar a dormir.

Tots els entrevistats perceben una gran quantitat de fumadors de cànnabis a la ciutat de Granollers. La majoria coincideix en què hi ha una heterogeneïtat de fumadors. Un afirma que els joves de 15 a 16 són els que més fumen i un altre els de 13 a 14 anys.

La tendència és fumar amb companys de la mateixa edat, tot i que a vegades es barregen edats.

Afirmen que a major edat es fuma més a nivell privat i quan un és més jove s'utilitza més el carrer i es consumeix més amb el grup.

Quasi tots els entrevistats identifiquen espais de la ciutat de Granollers on es consumeix més. Aquests espais i llocs es troben a les afores de la ciutat i en barris concrets.

Finançament

La despesa mitjana es de uns 10€ i 20€ cada quinze dies. La majoria ho rep dels pares. Qui treballa utilitza els ingressos per finançar-se el consum.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Conseqüències del consum

Gran part dels entrevistats manifesta haver tingut algun tipus de problema relacionat amb el consum de cànnabis. Els més comentats: baralles, expulsions de l'institut i discussions amb la família.

Tots ells han tingut problemes legals relacionats amb el consum que els ha comportat una sanció administrativa per fumar a la via pública o per tinença de cànnabis. Tot i això, es viu com a bastant tolerant el paper dels coscos de seguretat.

Efectes

Coincideixen en destacar l'efecte principal del cànnabis com a tranquil·litzant -rel·laxa-.

No obstant això, quan reflexionen sobre els efectes es destaquen molts viscuts com a negatius: falta de concentració, pèrdua de memòria, baixades de tensió -marejos-, vòmits, agressivitat, risc de desenvolupar alguna malaltia mental.

En destaquen de positius: la hilaritat, el caire social de l'acte de fumar, l'ajut a l'hora de conciliar el son, la gana que entra i com quelcom divertit *per se*.

Quasi tots reconeixen que el lloc i la situació influeixen en els efectes que senten al consumir. Pel que el context determina l'experiència.

Percepció de riscos

Quasi tots els entrevistats reconeixen riscos, separant els de tipus psicològic i físic. Un dels entrevistats afirma que el consum de cànnabis no comporta riscos. I només un, tot i ser un problema freqüent per ells, reconeix que existeix un risc legal a l'hora de consumir.

La majoria dels entrevistats reconeix que alguna vegada s'han sentits "atrapats" pel consum de cànnabis. Això és: amb dificultats per deixar-ho voluntàriament, condicionant la seva activitat al consum, "avorrits", "saturats", etc.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Conductes de risc

Destaquem els següents punts:

- Tots els entrevistats han estat en horari lectiu sota els efectes del cànnabis.
- També ho han estat treballant o conduint (motos o amb algun conductor "fumat").
- Quasi tots els entrevistats han sofert baixades de tensió ("pàl·lides") o marejos per haver consumit cànnabis.
- Tots els entrevistats han tingut relacions sexuals sota els efectes del cànnabis. En aquest sentit, hi ha qui ens afirma que el consum "no afecta per res" en les relacions. La resta, de fet la majoria, en canvi, afirma que les relacions son millors i més plaents.

Reacció de l'entorn

- Les famílies de la majoria dels entrevistats saben que el seu fill o filla fuma i la majoria mostren rebuig i no aproven aquesta conducta.
- Una gran part dels entrevistats afirma que els seus professors a l'institut saben que fumen.
- Tots els entrevistats tenen amics que també fumen.
- En alguns casos alguns amics els demanen que deixin de fumar.
- La meitat dels entrevistats afirma que alguna vegada els companys i/o amics els han avisat i alertat per les seves pràctiques de consum (bàsicament freqüent i "intens").
- Quasi tots els entrevistats afirma que els que no fumen han pres la decisió correcta i ho valoren molt positivament.
- La meitat dels entrevistats es relaciona només amb persones que consumeixen.

Consum de tabac i alcohol

- Tots els entrevistats han consumit tabac i alcohol.
- L'edat d'inici de consum de tabac oscil·la entre els 10 anys -el cas més extrem- i els 15 anys. I la d'alcohol entre els 12 -essent excepcional- i els 16 anys.
- La majoria d'ells valora negativament la primera vegada que va consumir tabac i alcohol. Apel·len a que el gust no els va agradar.
- Tot i això, tots continuen consumint tabac i alcohol.
- Tots tenen una opinió negativa tant del tabac com de l'alcohol. Destaquen les conseqüències negatives del consum abusiu d'alcohol.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Consum d'altres substàncies

Només un dels entrevistats ha consumit altres substàncies. I es tracta de cocaïna i derivats de les anfetamines, *mdma* o *speed*. En canvi la resta no.

Les barreges més habituals de substàncies solen ser de cànnabis i alcohol.

La meitat dels entrevistats creu que el cànnabis els ha facilitat haver-se iniciat en el consum d'alcohol i tabac. Els altres, no.

El consum de substàncies tipus cocaïna, mdma, etc. es viu com a quelcom problemàtic i afirmen sentir-se fermes en la decisió de "no consumir-ho".

Propostes d'informació i d'actuació

Molts dels entrevistats creu que s'informa adequadament sobre els riscos i les conseqüències del consum de cànnabis. Tot i que també creuen que no és suficient. Destaquen que haurien de fer-se més xerrades i portar a més persones i més variades als centres d'ensenyament. Es demana la figura del "consumidor" o "persona que hagi passat pel tema".

Tots creuen que el consum de cànnabis a nivell adult es troba normalitzat: s'accepta i existeix relativa permissivitat. També opinen que existeix la creença adulta de que el cànnabis porta a provar altres substàncies.

La majoria dels entrevistats manifesta que el cànnabis hauria de ser una substància legal i que haurien de rebaixar-se l'import de les sancions.

Valoració dels referents

Es coneix el Servei Municipal d'Informació sobre Drogues -no amb aquest nom- per les actuacions que es fan a la ciutat. La majoria per les xerrades a instituts i escoles i també com a via de mesures educatives alternatives quan existeix una sanció administrativa.

Es valora el coneixement al professional que hi ha darrere més que el propi Servei.

La valoració del servei per part dels entrevistats és, per norma, positiva. La majoria dels entrevistats manifesta que la feina que es fa des de el Servei els agrada. Sobretot pel que fa a l'estil i el missatge. Tot i això, hi ha qui no li reconeix utilitat o -directament- no li agrada.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

La majoria saben quines són les funcions d'aquest. I coneixen la feina que es fa. Desconeixen l'existència d'una web d'informació municipal (tot i no anar dirigida a aquest sector d'edat).

Tenen referència amb el professional via xarxes socials (bàsicament Facebook). A través del seu perfil personal (no professional). I també per companys en comú. Els centres d'ensenyament apareixen com a nexes comú⁵.

Davant la possibilitat de proposar noves intervencions, es proposa:

- Xerrades individuals
- Avançar l'edat de les xerrades i fer-les més lúdiques
- Exportar-ho a altres municipis

Si un consum presentés problemes, acudirien al nostre servei -si pot ser acompanyat d'algun amic- o bé als amics. I difícilment, -almenys a l'inici- acudirien a un familiar.

⁵ Cal remarcar l'intens treball preventiu i de coordinació amb secundària realitzat des del Servei de Salut Pública

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Conclusions i conseqüents reflexions

El consum adolescent té a veure, com molt bé indiquen el propis protagonistes, amb qüestions que tenen a veure amb la seva realitat: (1) el grup, (2) el carrer i (3) el temps lliure. Ho viuen com a quelcom positiu (almenys, en la seva essència). I les primeres experiències no són excessivament problemàtiques. De fet, al contrari, generen bon record.

En l'adolescència, l'inici en el consum de cànnabis pot assenyalar l'assoliment i entrada a aquest període d'edat. I ens ha de preocupar, en la mesura que parlem d'edats en les quals la persona està en un període evident de maduració. Ara bé, no és l'element central dels seus problemes i de les seves dificultats. Cal fugir de discursos simplistes. La fulla de Maria no ha de fer ombra a problemes més greus i seriosos dels joves i adolescents.

El consum es dona majoritàriament en grup. Al carrer. I durant el temps lliure. Són conscients que, quan comencen, no saben gaire el que fan. Però això no condiona la decisió. S'allunyen d'aquella idea adulta que afirma que és el grup d'iguals el que "pressiona" perquè s'iniciïn en aquesta pràctica. Apelen a la curiositat (és a dir, les "ganes de provar-ho") com a motiu principal.

És possible que més que pressió de grup haurem de parlar d'influència social. Si posem una qüestió de moda -i la Marihuana, n'està -, tenim més risc de cridar l'atenció que no pas de dissuadir els potencials consumidors. Per això tinguem present que la discreció -que no passotisme o tolerància- és una bona manera d'educar i d'intervenir.

Fumen bàsicament marihuana. El haixix es viscut com quelcom de baixa qualitat, passat de moda i poc estés. Si bé no agrada barrejar tabac amb marihuana (per allò de què el tabac "adultera") la majoria -per evitar efectes intensos- acaba fent-se els porros barrejats amb tabac.

Fumen en llocs variats però amb un denominador comú: la via pública. L'ús de locals privats o cases d'algú s'intensifica a mesura que es fan grans i deixen de ser adolescents.

Gairebé sempre fumen acompanyats (amb amitats de la seva edat). Tot i que a vegades s'indica que es fuma sol. Sobretot per conciliar el son.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Tots tenen amics i/o coneguts que consumeixen. I reconeixen que en alguns casos hi ha amics que els demanen que es moderin o abandonin el consum. I agraeixen aquests "tocs d'atenció" si venen de persones properes.

Les seves fonts d'informació principals no són les revisions científiques, les publicacions sobre drogues, ni els articles de premsa. Al contrari, la pròpia experiència i la de persones conegudes (i properes al grups d'iguals) condicionarà el seu consum i la seva regulació.

Tot i que no per fumar un sempre es relaciona amb consumidors, sembla que per associació natural els consumidors s'acabin relacionant entre sí. Més que no pas amb no fumadors. Encara que existeix respecte. Una qüestió interessant per a pensar i donar-li voltes: ens comenten que aquells que no fumen han pres la decisió correcta i ho valoren molt positivament.

Coneixen en quins espais de la ciutat es dóna el consum. I en quins hi ha més vigilància i control policial.

En fan un consum regular -freqüent i habitual-. Això és, per alguns, a diari; per d'altres, per caps de setmana, vacances i festes. Aquesta regularitat, en tots els casos, s'intensifica durant els caps de setmana i els períodes de vacances.

Tots són conscients que necessiten períodes d'abstinència. Però no tots són capaços de tenir-los.

Saben que el consum pot generar saturació: "quedar-se atrapat". I és en aquests casos quan més dificultats tenen per deixar-ho.

L'imperatiu ("deixo de fumar durant un temps a partir de la multa") és una pràctica que des del nostre Servei sovint s'utilitza per fer reflexionar sobre la necessitat de descansos en el consum. El feedback després ens diu que veuen les coses diferents mentre s'està abstinent.

De fet, l'única resposta no ha de passar per ensenyar-los a aconseguir l'abstinència, sinó per fer un bon ús de la prudència, la conseqüència i el sentit comú ("comú?"). A més, podem aprofitar per educar i potenciar el sentit crític com a bona manera de fer front al consum -de tot, no només de cannabis-, autèntica pedra filosofal de l'adolescència. Pel que estarà bé "vendre" l'abstinència com una de les millors eines per evitar-se problemes. I no, en canvi, l'única, i punt. Doncs negarem una realitat present i que seguirà essent.

Compren a amics o venedors a petita escala. I no els consideren traficants ni delinqüents. De fet, comprar marihuana és definida com una pràctica "bastant normal".

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

La despesa mitjana és d'uns 25-30 euros mensuals (hi ha qui gasta menys i hi ha qui gasta més). Qui té ingressos, en dedica una part a finançar-se el consum. Però la majoria, que no en tenen, fan ús dels diners que vénen bàsicament dels pares.

Tot i que coneixen persones que cultiven, que s'autoabasteixen i d'algunes que fan negoci amb l'excedent, no practiquen l'autocultiu. Probablement per dos motius: (1) la falta de capacitat adquisitiva per dur-ho a terme; (2) la inicial resistència dels seus pares per tenir-lo a casa.

Els problemes associats al consum més comentats tenen a veure amb tres grans blocs relacionals: (1) el centre d'ensenyament (expulsions); (2) els amics (baralles i discussions); (3) la família (discussions amb els pares).

Tots ells són usuaris del nostre programa de Mesures Educatives. Pel que han tingut problemes legals. Tot i això, defineixen com a "tolerant" o "permissiu" el paper dels cossos de seguretat.

Quan se'ls pregunten perquè fumen, són clars: "perquè agrada". Es resisteixen a parlar d'"addicció", tot i reconèixer dificultats per no consumir en determinades ocasions. Coincideixen en destacar el paper "tranquil·litzador" o "rel·laxant" del cànnabis. Però entenen i coneixen de primera mà els efectes colaterals: falta de concentració, pèrdua de memòria, baixades de tensió i marejos, vòmits, agressivitat (?). I els fa respecte l'associació "consum de cànnabis i presència de problemes de salut mental".

Tots han estat "col·locats" en algun moment de l'horari lectiu o en la seva feina. I han pujat a motos o cotxes en què el conductor anava sota els efectes de la substància.

Caldrà que entenguin que tenen obligacions formals –principalment, acadèmiques- i que han d'aprendre a gestionar el seu temps lliure de manera que no afecti el seu dia a dia. I fer-los veure que madurar empanat, fent un ús dels porros com si d'un activitat extraescolar es tractés – o estant davant d'una pantalla d'ordinador xatejant quatre hores al dia- no és una bona manera de tirar endavant.

Tots ells han tingut relacions sexuals. I els agrada fer-ho sota els efectes del cànnabis. Es viu com a plaent i intensificador de l'experiència.

Han consumit -i segueix fent-ho- tabac i alcohol. Pel que no són exclusivament fumadors de cànnabis. Les edats d'inici són similars. I no sembla haver-hi un patró concret entre amb què s'inicia abans. Tot i això, alguns apel·len a que veuen que quan un es "desfasa" més amb el cànnabis també s'intensifica el consum d'"alcohol".

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

De fet, les barreges d'alcohol i cànnabis són presents. I fumar porros sembla que també augmenta la probabilitat per fumar tabac més regularment.

El que és evident és la facilitat que té el cànnabis i el tabac, a diferència de l'alcohol, per entrar entre setmana i, per tant, fer-ne un ús més regular i que pot fer interferències amb les seves obligacions.

Per norma, no agraden els primers consums de tabac i alcohol. En canvi, els de cànnabis, sí. I la percepció vers el consum d'alcohol i tabac és més negativa. A l'alcohol li veuen més facilitat per a generar "desfase" i descontrol.

La gran majoria no ha tocat altres drogues tipus mdma, ketamina o cocaïna. I qui les ha tocat està en fase incipient. Encara no existeix patró de regularitat i ho viu de manera eventual. Ho consideren un tema de persones de més edat. I aquells que ho han fet ho associen a conèixer i moure's amb entorn i persones més grans que ells.

No estem dient que els adolescents no consumeixen aquestes drogues, sinó que probablement entren edats més avançades (joventut més consolidada).

Quan parlen dels seus adults de referència tots ens diuen que les seves famílies saben dels seus consums. I no ho aproven. Tot i resignar-se. Encara que reconeixen que els pares no coneixen amb exactitud les quantitats i regularitats. El mateix diuen que passa exactament amb els seus professors o d'altres professionals de referència (tutors, educadors, etc.).

Tots creuen que el consum de cànnabis a nivell adult es troba normalitzat: s'accepta i existeix relativa permissivitat. I forces persones adultes en consumeixen.

No els agrada dels adults la creença de que el cànnabis porta a provar altres substàncies. Doncs afirmen tenir molt clara la posició de la "barrera" que separa ambdós consums. Inserir-se en el consum d'altres substàncies -coca, mdma, etc- sembla ser un factor que es viu com a quelcom mal vist, allunyat i més associat a persones amb problemes.

De fet, és probable que els professionals (mestres, tutors, etc.) tinguin més coneixement del tema que les pròpies famílies.

Haurem de ser capaços de substituir la tranquil·litat que suposa el coneixement de determinades maneres de fer -i que suposen un risc -, per la confiança en la eficàcia i competència dels seus recursos. Sense oblidar-nos de la prèvia més important: abans que començar a qüestionar alguns dels seus comportaments, seria bo començar per revisar els nostres.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

La majoria dels entrevistats manifesta que el cànnabis hauria de ser una substància legal. Creuen que es sanciona per recaptació i que haurien de rebaixar-se l'import de les sancions.

Més enllà de la consideració legal del cànnabis, el que és evident és l'oportunitat que ens brinden les mesures educatives alternatives a menors sancionats per consum o tinença per apropar-nos a aquest col·lectiu i proposar, plantejant-los una proposta de treball sensata -que parteixi del sentit comú-, útil -que els serveixi per alguna cosa- i flexible -adaptada a cada realitat-.

Igualment, tampoc caldria esverar-nos davant d'un possible debat sobre la seva regulació legal, mal anomenada legalització, per valorar els pros i contres de la situació actual.

Què en pensen sobre com els formem i informem? Doncs, almenys en el nostre territori, creuen que s'informa adequadament sobre els riscos i les conseqüències del consum. Ho han viscut als seus centres d'ensenyament i formació (PQPI, UECS, etc). A diferència d'aquella idea que ens transmeten a les escoles -"estem cansats que ens parreu sempre d'això"-, aquí ens afirmen que no és suficient (¿?). I diuen que cal fer més xerrades encara que més variades -menys tècnics i policies, i més persones de la seva edat i properes al consum-. Es reclama la figura del "consumidor" o persona que "hagi passat pel mateix".

Es coneix el Servei Municipal d'Informació sobre Drogues -no amb aquest nom- per les xerrades a instituts i escoles i també com a via de mesures educatives alternatives quan existeix una sanció administrativa. D'altres activitats comunitàries del Servei (sobredrogues.net, xerrades a Centres Cívics, cursos de formació, etc.) no en tenen ni idea. Coneixen -o saben qui és- el professional que hi ha darrere més que el propi Servei.

La valoració del servei per part dels entrevistats és, per norma, positiva. La majoria dels entrevistats manifesta que la feina que es fa des de el Servei els agrada. Destaquen: (1) l'enfoc davant les drogues -normalitzador-, (2) la proximitat i (3) que se'ls tracta de manera "normal" (no com a persones amb problemes de drogues). I valoren que es vengui el Servei com a quelcom d'utilitat.

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

També tenen referència amb el professional via xarxes socials (bàsicament Facebook). A través del seu perfil personal (no professional). I també per companys en comú. Els centres d'ensenyament apareixen com a nexes comú⁶. Si un consum presentés problemes, acudirien al nostre servei -si pot ser acompanyat d'algun amic- o bé als amics. I difícilment, -almenys a l'inici- acudirien a un familiar.

Més que serveis, pensen en subjectes i veuen a persones. Necessiten adults positius, propers i referents – vinguin del camp professional o personal- que responguin amb confidencialitat i sinceritat a les seves cabòries.

Davant la possibilitat de proposar noves intervencions, ens proposen (1) xerrades individuals -probablement per sortir de la rutina de la xerrada-classe, i entrar en aspectes més concrets de la seva realitat; (2) avançar l'edat de les xerrades i fer-les més entretingudes -nos volen "xapes" ni conferències; (3) exportar el nostre model a altres municipis.

No negarem que aquest últim punt (3) ens ha sorprès...

⁶ Cal remarcar l'intens treball preventiu i de coordinació amb secundària realitzat des del Servei de Salut Pública

Visions adolescents sobre la marihuana

Vuit entrevistes a adolescents consumidors sobre el seu consum i el del seu entorn

Annex: Model d'entrevista.

1 Inici del consum

- 1.1 Què consumeixes? Marihuana, haixix, varietats?
- 1.2 Recordes la primera vegada que et vas fumar un porro? Quina edat tenies? On estaves? Amb qui estaves?
- 1.3 Et va agradar?
- 1.4 Sabies el que era?
- 1.5 Per què vas decidir provar-lo?
- 1.6 Com et va sentar? Vas sentir efectes desagradables?
- 1.7 Explica'm com va ser la experiència.

2 Hàbits i maneres

- 2.1 Com el prens normalment? L'has pres d'altra manera? Fumat, en pipa, etc..
- 2.2 Amb quina freqüència consumeixes? Diari, setmanal... Quant fumes a la setmana?
- 2.3 Hi ha algun període en que hagi fumat amb més intensitat? (exàmens, etc...)
- 2.4 I algun període d'abstinència? Ha esta una decisió voluntària? pels pares, etc..
- 2.5 Practiques l'autocultiu o compres? A qui? (amic, familiars, etc...)
- 2.6 (Si compres) Et costa molt aconseguir-lo? Es més fàcil o més difícil respecte a quan vas començar?
- 2.7 Perquè segueixes consumint? / Perquè ho has deixat?

3 Context

- 3.1 On fumes?
- 3.2 Amb qui fumes?
- 3.3 Fumes sol? Quan?
- 3.4 A Granollers creus que hi han molts fumetes? Identifica característiques: edat, sexe...
- 3.5 Creus que es fuma molt o poc a Granollers?
- 3.6 Quan fumes al carrer ho fas amb nois de la teva edat o son més joves o més grans?
- 3.7 On creus que es fuma més, a for (carrers, parcs) o a llocs privats (cases, locals, etc...)
- 3.8 Creus que hi han llocs on es fuma més que a altres?

4 Finançament

- 4.1 Quant et gastes a la setmana?
- 4.2 D'on treus els diners?

5 Conseqüències del consum

- 5.1 El teu consum t'ha causat algun tipus de problema amb la gent que coneixes?
- 5.2 Has tingut problemes legals?

6 Efectes

- 6.1 Con descriuries els efectes del cànnabis?
- 6.2 Creus que n'hi ha de positius i de negatius? Quins?
- 6.3 Consideres que pot tenir els mateixos efectes en diferents circumstàncies (és el mateix de festa que al parc)?

7 Percepció de riscos

- 7.1 Perceps algun risc (o problemes) en el consum de cànnabis? Quins?
- 7.2 Alguna vegada t'has sentit atrapat o enganxat?

8 Conductes de risc

- 8.1 Has estat a l'escola en horari lectiu fumat?
- 8.2 Has conduït o treballat estant col·locat?
- 8.3 T'han donat blanques, baixades de tensió?
- 8.4 Has mantingut relacions sexuals sota els efectes del cànnabis? Creus que influeix?

9 Reacció de l'entorn

- 9.1 Saben els teus pares que fumes? Com s'ho van prendre?
- 9.2 Saben els teus professors que fumes? Has tingut algun problema amb ells degut al teu consum?
- 9.3 Els teus amics fumen? (Si no fumen) Què pensen de que tu fumis?
- 9.4 Alguna vegada t'han "pegat el toque" per fumar massa, problemes que crees, etc...
- 9.5 Quina valoració fas dels que no fumen?
- 9.6 Et relacions només amb persones que consumeixen?

10 Consum de tabac i alcohol

- 10.1 Consumeixes o has consumit tabac/alcohol?
- 10.2 A quina edat vas començar a consumir tabac/alcohol?
- 10.3 Com et va sentar la primera vegada?
- 10.4 Continues consumint?
- 10.5 Què opines d'aquesta substància? I de les persones que la consumeixen?

11 Altres substàncies

- 11.1 Has provat altres substàncies? Quines?
- 11.2 Ho mescles amb cànnabis?
- 11.3 Creus que el cànnabis t'ha portat a provar altres substàncies?

12 Propostes

- 12.1 Creus que s'informa correctament sobre els riscos, conseqüències etc.. del consum?
- 12.2 Com creus que s'enfoca el consum de cànnabis a nivell adult? (Com creus que ho viuen els adults?)
- 12.3 Com t'agradaria que es tractés el tema del cànnabis?
- 12.4 Tens alguna proposta? / Coneixes alguna altra proposta?

13 Valoració dels referents

- 13.1 Ens coneixes? Perquè? (xerrades, multa, etc.)
- 13.2 Com ens valores?
- 13.3 Saps què fem?
- 13.4 T'agrada el que fem?
- 13.5 Faries alguna cosa diferent o nova?
- 13.6 Si tinguessis algun problema a qui acudiries?

